

Utlandsstudier ger nya perspektiv

Nr 2/2003
mars

Ny dekanus

Foto: Henrik Höfde

Foto: Elisabeth Hansson

Två studenter med utlandserfarenhet. Andreas Bråthe och Lotta Steinwall.

Foto: Elisabeth Hansson

Utlandsstudier blir en allt mer efterfrågad merit. Förutom erfarenheter ger en termin på ett utländskt universitet också vänner för livet.

– De bästa minnena är alla roliga saker vi gjorde, säger Andreas som var i Australien.

Intresset för att studera utomlands ökar bland juridikstudenter i Stockholm.

– Efterfrågan på de som läst utomlands ökar hos arbetsgivarna, säger Åsa Sandberg, studierektor med ansvar för utlandsstudier. Med växande internationalisering blir det också enklare att åka ut och plugga.

Två som har tagit chansen och åkt iväg för att studera är Lotta Steinwall och Andreas Bråthe. Lotta läste en termin på Katholieke Universiteit i Leuven i Belgien och Andreas läste på Bond University på Guldkusten i Australien.

Katolskt universitet

Katholieke Universiteit är Belgiens största och grundades redan 1425.

– Leuven var från början mitt andrahandsval, berättar Lotta, men jag hade hört att universitetet var bra och de gav kurser som jag var intresserad av. Jag ville utomlands för att skaffa erfarenhet på egen hand och så ville jag läsa på engelska.

Lotta läste bland annat internationell affärs- och skatterätt, konkurrensrätt och europeisk ekonomisk rätt.

– Lärarna var duktiga och det var viktigt att hänga med på föreläsningarna eftersom vi inte hade så mycket litteratur, säger hon.

Universitetet ordnade introduktionsdagar med föreläsningar och studiebesök i början av terminen.

– Där gavs en bild av hur livet skulle se ut under vår tid i Leuven. Staden är liten och man lär sig snabbt att hitta. Av de 90 000 invånarna är ca 25 000 studenter så studentlivet är intensivt.

Universitetet är katolskt men det märks inte, säger Lotta.

– Däremot genomsyras landet av religionen på ett annat sätt än i Sverige. Kyrkklockorna ringer konstant! I Belgien tar man det lite lugnare än i Sverige.

– Det är ingen idé att vara stressad för allt tar ändå sin lilla tid. Den belgiska byråkratin får man ta med jämnmood, säger Lotta.

Nya vänner

– Jag fick inte så mycket kontakt med de belgiska studenterna, de läser kurserna på flamländska och inte på engelska. Mest umgicks jag med andra utbytesstudenter.

Det bästa med utbytestiden var att lära känna människor från olika delar av världen, tycker Lotta. En viktig upptäckt var också hur bra Sverige är.

– När jag kom hem gick jag omkring och njöt av de stora ytorna och hur vackert det är.

Liten skola

Bond University är på många sätt en motsats till Katholieke Universiteit. Bond grundades 1987, drivs i privat regi och har bara 2 500 studenter. Här läste Andreas en termin.

– Jag läste kurser i bolagsrätt, e-handel och en introduktion till det australiensiska rättssystemet, berättar han.

Både i Leuven och på Bond baseras studierna på föreläsningar en gång i veckan i respektive ämne. Kurserna löper parallellt och avslutas med en tentaperiod. Litteraturen är mindre omfattande än i Stockholm, tycker Lotta och Andreas.

– Vi jobbade mest med rättsfall och kompendier, berättar Lotta.

Spexiga lärare

– Att Bond är så liten innebär att man får en personlig relation till lärare och annan personal, säger Andreas.

Lärarna spexade ibland, en gång kom två utklädda lärare och hotade föreläsaren för att ge en realistisk vittnesövning. Alla föreläsningar spelades in på video, sedan kunde man låna och se bandet i biblioteket.

– Det var jättebra inför tentorna.

Biblioteket hade generösa öppettider och datasalen var öppen dygnet runt.

Bond University erbjöd en mängd aktiviteter som alla var gratis. Det fanns bl a gym, squash, fotboll, bassäng och klubbar för dykning och fallskärms-hoppning.

– Jag tränade minst en gång om dagen, säger Andreas.

Faculty of Law på Bond University.

Vänligt sinnade

Andreas bodde på campusområdet, där han delade ett litet rum med en fransman.

– Genom att jag bodde på campus fick jag kontakt med andra än nordbor. Annars blev det mest att man umgicks med svenskar och norrmän. Generellt sett var det lätt att få kontakt med folk. Australiensarna är vänligt sinnade, de börjar gärna prata med främlingar och man ser aldrig ett slagsmål på krogen.

– Jag har drömt om att plugga utomlands sedan jag var 15 år, säger Andreas. Att jag hamnade i Australien var en slump. Jag hade tänkt åka till Singapore, men då var jag tvungen att vara borta i ett år och det var för länge.

Vistelsen i Australien har gett perspektiv på Sverige tycker Andreas. Precis som Lotta har han insett Sveriges fördelar.

– Jag kände mig faktiskt mer som europé än som svensk där. Man märker hur mycket vi har gemensamt med till exempel engelsmän. Jag har nog blivit mer öppen för nya influenser och kulturer, säger Andreas.

Peter Seipel är professor i rättsinformatik och sedan årsskiftet Juridiska fakultetens nye dekanus. Som dekanus har Peter det övergripande ansvaret och är högste ledare för fakulteten.

– Jag vill arbeta med att förbättra universitetsbibliotekets juridiska del. En viktig fråga är också att säkra höga ansökningstal till juristlinjen även i fortsättningen.

Fakulteten står också inför en utmaning när konkurrensen om forskningsmedlen nu hårdnar.

– Här måste fakultetens strategier vara tydliga och kraftsamlade.

Peter kom till Lund för att läsa matematik med avsikt att bli oceanograf. Men matematiska institutionen låg långt ut på Lunds leråkrar. Betydligt närmare tågstationen låg juridiska institutionen dit han blev lockad av en medresenär.

– På den vägen blev det juridik, berättar Peter.

Efter att ha gjort lumpen vid tolkskolan kunde Peter ryska.

– Ryska böcker var oförsämr billiga. En dag kom jag över en bok som hette "Om möjligheterna att utnyttja kybernetiska metoder i rätten". Så väcktes mitt intresse för IT och juridik, det som skulle bli rättsinformatik.

– Då, i datorernas barndom på 1960 och 70-talen, var allt möjligt, det var oerhört spännande år.

Peter var med och gjorde de första svenska experimenten med att bearbeta lagtext i datorn.

– Det var dyrt och vi hade bara råd med fyra lagar.

Peter har inte tvekat att fördjupa sig inom de områden som verkat spännande.

– Möjligheterna kommer till dem som vågar ta chanserna.

Han anser att betygsfokuseringen förstor mycket i dagens juristutbildning.

– Det som är tentarelevant blir det enda viktiga för studenterna.

– Juridiken är en bra träning i logiskt resonemang och en allmän plattform för alla möjliga karriärer. En amerikansk kompis från studietiden blev till exempel framgångsrik filmproducent!

Jurister får jobb snabbt

Utbildningskansliet på Juridicum har genomfört en enkätstudie bland de studenter som tog jur kand examen under 2000.

Enkäten visar att de allra flesta, 88 procent, får jobb inom tre månader från examen. 81 procent är fast anställda och de flesta jobbar mellan 75 och 100 procent. Många fick sitt jobb via annons, spontanansökan eller kontakter.

Drygt 25 procent av de tillfrågade arbetar på en statlig myndighet och 18 procent arbetar på advokatbyrå. Runt 13 procent har notarietjänstgöring. Undersökningen visar att en större del kvinnor än män arbetar i den offentliga sektorn.

– En skillnad från tidigare års enkäter är att ingen nu efterfrågar mer praktik. Det tolkar vi som att de praktiska momenten i utbildningen och uppsats med praktik fyllt ett behov, säger Viktoria Pettersson, studievägledare på Juridiska institutionen.

Fotnot: Av 482 tillfrågade har 257 svarat på enkäten.

Utbytesplatser

Sista ansökningsdag för studier utomlands höstterminen 2003 är den 17 mars, kl 8.00. Ansvarig studierektor är Åsa Sandberg, tel 16 36 78.

Journalistpris

Journalisten Dick Sundevall har tilldelats Stiftelsen Staten och Rättens journalistpris för år 2002. Sundevall har arbetat för den livstidsdömde Joy Rahmans upprättelse. Stiftelsen anser att Sundevalls arbete är ”ett paradexempel på publicistisk kamp för den lilla människan som fastnat i det stora maskineriet”. Stiftelsen Staten och Rätten förvaltas av Stockholms universitet. Stiftelsens syfte är att främja vetenskaplig forskning genom att stödja utredningen av rättsförhållandet mellan staten och den enskilda medborgaren.

Skiljeförfaranden

Skiljedomsinstitutet inbjuder till seminarium där advokat Claes Lundblad talar över ämnet *Bevisfrågor i internationella skiljeförfaranden*.

Tid: Onsdag 12 mars, kl 17.

Plats: Stora salen, Stockholms handelskammare.

STUDIEBESÖK

Studiebesök på RFV

Följ med Jusek på studiebesök till RFV, Riksförsäkringsverket, Du får veta mer om arbetsuppgifter, karriärmöjligheter och vilken utbildning som krävs. Anmälan via www.jusek.se. Tid: Onsdag 9 april, kl 14-16. Plats: Riksförsäkringsverket, Adolf Fredrik kyrkogata 8.

Sök rätt jobb

Juseks karriärrådgivare presenterar en metod som hjälper dig att strukturera tankarna inför yrkesval och jobbsökande. Anmälan via www.jusek.se. Tid: Tisdag 18 mars, kl 16-18.

Vinnande ansökan

Jusek ger dig tips om hur du hittar jobbet, skriver ansökan och CV, samt lyckas på anställningsintervjun. Anmälan via www.jusek.se. Tid: Onsdag 2 april, kl 15.

INSTITUTIONSINFO

Specialkurser

Institutionen håller en informationsföreläsning för dig som ska välja specialkurser. Ett urval av de kursansvariga lärarna, inklusive prefekt Ronnie Eklund, kommer att berätta om sina kurser. Tid: Fredag 21 mars, kl 12-13. Plats: Sal B5, Södra husen, Frescati.

Bildad - inte bara utbildad

Foto: Elisabeth Hansson

Marie Sandström är nybliven professor i rättshistoria. Hon har ett stort engagemang för sina studenter.

– Målet ska vara att bli en bildad människa, inte en lydig jurist, säger hon om juristutbildningen.

Marie disputerade 1989 med avhandlingen Rättsvetenskapens herravälde. – Att skriva avhandling var den ultimata egotrippen. Den akademiska karriären är rolig och det är en förmån att själv få bestämma ämnesområde, metod, publicering och så vidare.

Marie trivs med att undervisa, helst i mindre grupper.

– Studentgrupper med blandad bakgrund och ålder ger den bästa pedagogiken, då får man fram många olika synsätt. Jag vill utnyttja studenternas infallsvinklar och få igång en dialog. Allt läraren säger är inte nödvändigtvis sant utan kan - och ska - ifrågasättas.

Juristlinjen är en yrkesutbildning. Marie anser att det leder till att studenterna inte får lära sig att kritiskt granska och se frågor från olika synvinklar, som man gör på många andra utbildningar.

– Juristens roll är inte huggen i sten utan ska kunna förändras. Jag vill att studenterna ska vara medvetna om den roll juristen tilldelas under sin utbildning.

Efter examen arbetade Marie vid tingsrätt en tid. Sedan återvände hon till universitetet för att ta reda på vad juridik egentligen är.

– Min avhandling är mitt försök att förstå juridiken och juristens roll.

Vett och etikett

– Poängen med juristlinjen är att få en systematisk överblick över rätten och dess syften, säger Marie. Studenten ska få en känsla för vad som är gångbar juridisk argumentation. Hon liknar det vid en juridikens vett och etikett.

– Det handlar om att resonera på ett sätt som andra jurister känner igen. Juridik handlar ju mycket om att vara övertygande.

En juridikstuderande lär sig vilka argument som fungerar genom att testa sig fram.

– Problemet är att inte alla uppfattar subtila signaler och de förstår därmed inte hur man ska bete sig som jurist. Marie menar att det är därför metodlärans behövs, för att redogöra för reglerna.

– Men å andra sidan är det inte önskvärt att alla jurister tänker likadant, då förs inte utvecklingen framåt.

Marie var bara 17 år när hon började på juristlinjen.

– Jag var präglat av gymnasiet och var en duktig student, men jag insåg

inte mitt ansvar och var ganska osäker när jag kom ut.

Marie menar att det är studentens ansvar att tillgodogöra sig sin utbildning och allt annat som universitetet erbjuder. Hennes stora intresse för, ja allt, förde henne till andra föreläsningssalar än de juridiska under studenttiden.

”Bildning är det som blir över när vi glömt det vi lärt oss”
– Ellen Key

– Det finns ett stort utbud av högklassigt tänkande här, husen är fulla av experter. Därför tycker jag att man ska passa på och smita in på föreläsningar i olika ämnen. Universitetet är som ett gym för hjärnan, säger Marie.

Onödig betygsfixering

Det här är frågor som engagerar Marie. Hon tycker att juridikstudenternas betygsfixering är onödig och olycklig.

– Betyg är verkligen inte den enda faktorn när någon ska anställas. Det handlar om att passa in i gänget, ha praktisk erfarenhet och att kunna föra fram argument. Efter några år på arbetsmarknaden blir betygen oviktiga.

Marie menar att utbildningen är till för att ge en färdighet.

– Jag tycker att studenterna ska bekymra sig mer för vad de kan än för sina betyg. Ställa sig frågan: Är jag redo för arbetslivet?

Marknaden växer för alternativa perspektiv, säger Marie.

– Jag känner studenter med halvdåliga betyg som fått kanonjobb tack vare att de har ett särskilt intresse för något.